

Enying Város Jegyzője

8130 Enying, Kossuth u. 26.

Tel./Fax: 22/372-002

jegyzo.pmhiv@enying.eu

Rendkívüli előterjesztés

Enying Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2011. május 25-én tartandó ülésére

Tárgy: 2010. évi átfogó értékelés a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

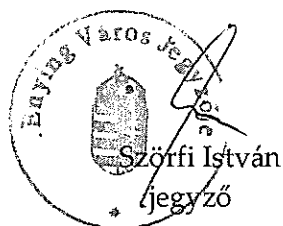
Előterjesztő: Szörfi István jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A *gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról* szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden évben átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal.

Fentiek alapján a Polgármesteri Hivatal – a Városi Gyámhivatal és az Egyesített Szociális Intézmény jelentése alapján – elkészítette az értékelést. Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az értékelést megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Enying, 2011. május 23.

Határozati javaslat

Enying Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy határozott, hogy Enying Város Önkormányzatának 2010. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelését a jelen határozat elválaszthatatlan mellékletét képező formában és tartalommal elfogadja.

Felkéri Szörfi István jegyzőt, hogy az értékelést a Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának küldje meg.

Határidő: 2011. május 31.

Felelős: Szörfi István jegyző

Enying Város Önkormányzata

8130 Enying, Kossuth u. 26.

Tel./Fax: 22/372-002

pmhiv@enying.eu

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSÁRÓL 2010. ÉV

Beszámoló tartalma

I. Pénzbeli ellátások

- I.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény
- I.2. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatás
- I.3. Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
- I.4. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- I.5. Óvodáztatási támogatás

II. Jegyzői hatáskörbe tartozó gyermekvédelmi hatósági intézkedések

- II.1. Védelembe vétel
- II.2. Ideiglenes hatályú elhelyezés

III. Családi jogállás rendezése

IV. Tájékoztatás az Enying Városi Gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi feladatokról

V. Egyesített Szociális Intézmény beszámolója Enying város gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

A gyermekvédelmi törvény valamint Enying Város Önkormányzatának 6/2006. (III.31.) sz. rendelete alapján adható pénzbeli ellátások városunkban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a kiegészítő és a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja a szociálisan hátrányos helyzetben élő családok támogatása a gyermek családi környezetben történő ellátásának elősegítése, illetve a gyermek családból történő kiemelésének megelőzése érdekében. A kedvezmény nem rendszeres pénzbeli ellátást, hanem normatív támogatásként kedvezményes étkezést illetve ingyenes tankönyvhöz való hozzájutást biztosít a kedvezményezettek részére.

A hatáskör gyakorlója 2006. január 1. napjától a jegyző.

A megállapítás a kérelem benyújtásával indul, melyre nemcsak a szülő, hanem más törvényes képviselő is jogosult. A kérelemhez a jogszabályban előírt nyilatkozatok, igazolások benyújtása szükséges. A jogosultság a család egy főre eső jövedelme alapján kerül elbírálásra. Gyermeküket egyedül nevelő szülő illetve tartós beteg gyermek esetén az egy főre eső jövedelem nem haladhatja meg a 39.900,-Ft-ot, egyéb esetben a 37.050,-Ft-ot.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása a kérelem benyújtásának napjától esedékes. A jogosultság időtartama 1 év, további jogosultság megállapításához új kérelmet kell benyújtani.

A 2010. évben átlagosan 581 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Elutasításra 35 esetben került sor, melynek oka minden esetben az egy főre eső jövedelem nagysága volt. Tárgyév december 31. napján a támogatásban részesített gyermekek száma 585 fő volt, a tavalyi 535 fővel szemben.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma életkor szerint (2010. december 31-én)

Megnevezés	< 6 év	7-14 év	15-18 év	19 > év	Összesen:
Gyermekek száma	189	243	122	31	585
Ebből tartósan beteg	19	20	4	1	44

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma a gyermekek száma szerint (2010. december 31-én)

Megnevezés	1 gyermekes	2 gyermekes	3 gyermekes	4 v. 5. gyermek	6 vagy annál több gyermek	Összesen
Családok száma	137	108	47	19	2	313
Ebből egyedülálló	85	31	35	3	1	155

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatás

Azon gyermekek után, akinek jogosultsága a tárgyév Július 1. és november 1. napján fennáll, a mindenkori költségvetési törvény által megszabott mértékű egyszeri pénzbeli támogatás jár. Az egyszeri támogatás kifizetése Enying Város Szolgáltató Intézményének közreműködésével történik. Járandóságukat augusztus illetve december hónapban vehették kézhez az érintettek. A támogatás összege 2010. évben gyermekenként 5800 Ft volt. A támogatásra felhasznált összeg éves szinten 6.740 E Ft volt az elmúlt évben. Augusztus elején 570 fő, decemberben 592 fő gyermek részesült pénzbeli támogatásban.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban, nyugdíjszerű szociális pénzellátásban vagy időskorúak járadékában részesül. A jogosultságot a hivatal évente felülvizsgálja. 2010. évben kiegészítő gyermekvédelmi támogatás iránti kérelem nem érkezett, így ebben a támogatási formában városunkban senki nem részesült.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A települési önkormányzat Képviselő-testülete a gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd vagy a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerül.

Elsősorban azokat a családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások – különösen válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség vagy iskoláztatás – miatt anyagi segítségre szorulnak.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás tekintetében a hatáskör gyakorlója a polgármester.

A rendkívüli támogatás összege 4000 Ft-nál kevesebb és a mindenkori öregségi nyugdíj 115 %-nál magasabb összeg nem lehet. Egy család egy naptári éven belül maximum kétszer részesülhet e támogatásban. Azoknak a családoknak akik jogosultak rendszeres gyermekvédelmi támogatásra a pénzbeli ellátás csak egyetlen alkalommal folyósítható.

2010. évben 22 család 45 gyermeke részesült rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban. A támogatás minden esetben pénzbeli támogatás volt, természetbeni megállapításra nem került sor. A legtöbb család az iskoláztatással kapcsolatban, illetve várandós anyák a gyermek fogadásának előkészítéséhez kérték az önkormányzat anyagi segítségét. A felhasznált összeg 2010. évben 224 E Ft volt.

Óvodáztatási támogatás

A kutatások azt igazolják, hogy minél korábban kezdi meg a gyermek az „óvodába járást”, annál nagyobb esélye van arra, hogy sikeresen kezdje meg az iskolai tanulmányait. Az óvodai nevelésben való részvétel szülői döntésen múlik mindaddig, ameddig a gyermek nem lép az ötödik életévébe. Ettől az évtől kezdődően ugyanis a nevelési év első napjától kezdődően a szülőnek gyermekét be kell írni az óvodába. Azoknál a gyermekeknél azonban, ahol a szülőkiskolai végzettsége alacsony, indokolt, hogy a gyermek lehetőség szerint már három éves korában óvodába járjon. A jogalkotók az óvodáztatási támogatás bevezetésével kívánják ösztönözi a szülőket arra, hogy gyermeküket minél korábbi életkorban beírassák az óvodába.

Az óvodáztatási támogatás annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermeknek a szülője részére állapítható meg, aki a három-, illetve négyéves gyermekét beíratta az óvodába, továbbá gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járatásáról, és akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll. A pénzbeli támogatás folyósításának további feltétele, hogy a gyermek törvényes felügyeletét ellátó szülő a jegyzői eljárásban önkéntes nyilatkozatot tegyen arról, hogy gyermekének hároméves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen.

2010-ben Enyingen a támogatást kérők száma 23 fő volt. Három esetben került sor - a jogosultsági feltételek hiánya miatt - elutasításra. Tárgyév során 9 gyermek esetén született döntés a támogatás megszüntetéséről, melynek oka legtöbb esetben a rendszeres óvodába járás követelményének való nem megfelelés volt. A támogatásra fordított összeg 2010. évben 340 E Ft volt.

II. JEGYZŐI HATÁSKÖRBE TARTOZÓ GYERMEKVÉDELMI HATÓSÁGI INTÉZKEDÉSEK

2010. évben az előző évekhez hasonlóan - 2007. április 01. napjától kezdődően - a védelemben vétel, annak felülvizsgálata, megszüntetése, továbbá a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele vonatkozásában felmerült feladatokat továbbra is a városi gyámhivatal munkatársai látják el, a fenti időponttól nincs önálló jegyzői gyámhatósági feladatokat ellátó ügyintéző.

A gyámhatósági iktatott *bejövő* ügyiratok (fő és alszám együttesen) száma (segélyek nélkül): 2010. évben 303, a közvetlenül megtámadható döntések száma (segélyek nélkül): 20 volt.

A Központi Statisztikai Hivatal által kért adatszolgáltatás alapján 2010. évben megváltozott a kigyűjtendő adatok köre, így például az előző évben a teljes ügyiratforgalom (bejövő és kimenő ügyiratok száma együttesen) adatait kérték, 2010. évben ettől eltérően csak a bejövő ügyiratok számát, amely jelentősen meghaladta az előző évi teljes ügyiratforgalmat (2009. évben: 272 volt).

A családok támogatásáról szóló módosított 1998. évi LXXXIV. törvény (továbbiakban: Cst.) 15. §-a, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 68/A. §-a, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló módosított 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet (Gyer.) 91/F-91/R. §-ai alapján 2010. augusztus 30. napjától új feladatként az iskoláztatási támogatások felfüggesztésével kapcsolatos ügyek intézését is el kellett látni, amely tovább növelte a városi gyámhivatal leterheltségét.

A Cst. 15. §-a alapján, ha a tanköteles gyermek a közoktatási intézmény kötelező tanórai foglalkozásai tekintetében igazolatlanul mulaszt, a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján a gyermek lakó, vagy tartózkodási helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője gyámhatóságként eljárva

a) az adott tanévben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után végzéssel felhívja az iskoláztatási támogatás jogosultját a b) pontban meghatározott jogkövetkezményekre,

b) az adott tanévben **igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után** – amennyiben a védelemben vétel még nem áll fenn – **elrendeli a gyermek védelemben vételét, továbbá a teljes összegű iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését.**

A Gyer. 91/F-91/R-§-ai alapján különböző eljárást kell lefolytatni azokban az esetekben, ahol a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, illetőleg azokban az esetekben, ahol nem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben. Figyelemmel kell lenni továbbá arra is, hogy a gyermeket korábban védelemben vették-e, vagy még nincs védelemben véve. Alapvető különbség a lefolytatott eljárásoknál, hogy azokban az esetekben, ahol a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, ott meghatározott pénzfelhasználási tervet figyelembe véve a gyámhatóság által kirendelt eseti gondnok havonta biztosítja az iskoláztatási támogatás természetbeni felhasználását.

Az iskoláztatási támogatás természetbeni formájának meghatározásánál figyelemmel kell lenni a család jövedelmi és vagyoni helyzetére, a gyermek tényleges szükségleteire, a szülő vagy más törvényes képviselő, a korlátozottan cselekvőképes gyermek, a gyermekjóléti szolgálat és a közoktatási intézmény véleményére, továbbá a családnak járó szociális és gyermekvédelmi ellátásokra, támogatásokra, valamint azok céljára. A felfüggesztett

iskoláztatási támogatás nem fordítható a család számára egyéb jogcímen nyújtható szociális és gyermekvédelmi ellátások, támogatások kiváltására.

Azokban az esetekben, ahol a gyermek nem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ott a felfüggesztett iskoláztatási támogatást a családtámogatási folyószámlán kell gyűjteni, majd később, amennyiben megszüntethető a felfüggesztés, úgy az összegyűlt pénzösszeg természetbeni formában történő nyújtása érdekében külön eseti gondnokot kell kirendelni. Valamennyi ügyben, ahol eseti gondnokot kell kirendelni, ott az eseti gondnok havonkénti elszámolását meg kell vizsgálni és arról határozati formában kell dönten.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztését a jogszabályban meghatározott esetekben és meghatározott időszakonként felül kell vizsgálni, mindez szinte folyamatos, kötelező ügyintézés igényel mindaddig, amíg az adott gyermek esetében az iskoláztatási támogatás felfüggesztése meg nem szüntethető.

2010. augusztus 30-tól - 2011. március 31-ig terjedő időtartamra vonatkozóan (a 2010/2011. tanévben) az alábbi adatok állnak rendelkezésre.

Az adott tanévben igazolatlanul mulasztott tizedik kötelező tanórai foglalkozás után végzéssel 28 gyermek esetében kellett felhívni az iskoláztatási támogatás jogosultját a Cst 15. §. b) pontjában meghatározott jogkövetkezményekre.

Az adott tanévben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után 12 gyermek esetében érkezett az oktatási intézménytől jelzés, ebből egy gyermek esetében az eljárás megszüntetésére került sor, 2 gyermek esetében a fenti időpontig (2011. március 31-ig) még nem született jogerős döntés, 9 gyermek esetében azonban jogerősen felfüggesztésre került az iskoláztatási támogatás. A 9 gyermekből csak egy gyermek nem részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, 8 gyermeknél az iskoláztatási támogatás természetbeni formában történő nyújtása érdekében eseti gondnok kirendelésére került sor. Szintén 8 gyermeknél kellett egyidejűleg a védelembe vételről is rendelkezni, csak egy gyermek volt olyan, akit már korábban, más egyéb ok miatt védelembe kellett venni.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala 2011. május 19-én szakmai ellenőrzést végzett az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével kapcsolatos gyámhatósági feladatok ellátására vonatkozóan. Az ellenőrzés megállapításairól az írásbeli eredmény még nem áll rendelkezésünkre.

II./1. Védelembe vétel

A módosított 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) 68. § (1) bekezdése alapján, ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi.

A Gyvt. 68. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője – a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével – védelembe veheti továbbá

- a) a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataikorút,
- b) a nyomozó hatósági nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket,
- c) a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataikorút.

A Gyvt. 68. § (3) bekezdése alapján a védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának folyamatos segítése és ellátásának megszervezése, a szülői nevelés támogatása érdekében a települési önkormányzat jegyzője a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat

családgondozóját rendeli ki és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedést tesz, így különösen

- a) kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, a Kt. hatálya alá tartozó iskolaotthonos nevelést-oktatást, illetve kollégiumi ellátást,
- b) kötelezi a szülőt, hogy gyermekével keressen fel valamely családvédelemmel foglalkozó személyt vagy szervezetet,
- c) kötelezi a szülőt arra, hogy gyermeke vegye igénybe az egészségügyi szolgáltatásokat,
- d) kezdeményezi a háziorvosnál – súlyos veszélyeztetettség esetén bármely orvosnál – a betegsége, illetve szenvedélybetegsége következtében állandóan vagy időszakosan kóros elmeállapotú szülő, illetve a gyermekkel együtt élő más hozzátartozó orvosi vizsgálatát,
- e) intézkedik – az illetékes szervek bevonásával - a gyermek egészségét veszélyeztető körülmények megszüntetéséről,
- f) magatartási szabályokat állapít meg a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében,
- g) figyelmezteti a szülőt helytelen életvezetésének, magatartásának következményére, és felszólítja annak megváltoztatására, figyelmezteti továbbá a szülőt a Gyvt. 68. § (5) bekezdés szerinti jogkövetkezményre,
- h) kötelezheti a szülőt és a gyermeket, illetve felkérheti a konfliktusban érintett más személyt arra, hogy a nevelési-oktatási intézményben előforduló erőszak miatt kialakult helyzet vagy más súlyos konfliktushelyzet kezelése érdekében jelenjen meg iskolapszichológusi vizsgálaton, illetve vegye igénybe a konfliktuskezelést segítő szolgáltatást.

A Gyvt. 68. § (5) bekezdése alapján a települési önkormányzat jegyzője – kérelemre bármikor, hivatalból évente – felülvizsgálja a védelemben vétel indokoltságát. A települési önkormányzat jegyzője haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha

- a) a védelemben vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése vagy
- b) a védelemben vétel már két éve fennáll és a védelemben vétellel a gyermek veszélyeztetettségét nem sikerült megszüntetni.

A védelemben vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát.

2009. december 31-én nyilvántartott védelemben vétel alatt álló kiskorúak száma: 15 fő volt.

2010. évben nyilvántartásba vett, védelemben vett kiskorúak száma 7 fő. Ebből az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás miatt 1 kiskorú, a gyermeknek felrőható magatartási okból 6 kiskorú védelemben vételére került sor.

A tárgyévben megszűnt védelemben vétel (korábban védelemben vett kiskorúak) száma: 2 fő.

2010. december 31-én nyilvántartott védelemben vétel alatt álló kiskorúak száma: 20 fő.

A családok száma, amelyekben a védelemben vett kiskorúak élnek: 7.

A védelemben vétel keretében elrendelt intézkedések közül a szülő figyelmeztetése helytelen magatartásának megváltoztatására 1 kiskorút érintett, a gyermek számára – kifogásolt magatartásának megszüntetése érdekében – magatartási szabályok megállapítása 7 kiskorút érintett. A védelemben vétel keretében egy-egy gyermekre vonatkozóan egyidejűleg több intézkedés is elrendelhető (pld.: a szülő figyelmeztetése helytelen magatartásának megváltoztatására, de ugyan abban az ügyben, egyidejűleg a gyermek számára is magatartási szabályokat állapít meg a gyámhatóság), ezért a fenti adatok halmozottak.

II./2. Ideiglenes hatályú elhelyezés

Ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és emiatt azonnali elhelyezése szükséges, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket ideiglenesen a nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülőnél, más hozzátartozónál, illetve személynél, vagy ha erre nincs lehetőség, a legközelebbi ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek ellátását is biztosító nevelőszülőnél, vagy ha erre nincs lehetőség – az ideiglenes hatályú elhelyezés biztosítására is kijelölt – gyermekotthonban helyezi el, és erről haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt. Az ideiglenes hatályú elhelyezést megalapozó súlyos veszélyeztetettségnek minősül a gyermek olyan bántalmazása, elhanyagolása, amely életét közvetlen veszélynek teszi ki, vagy testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődésben jelentős és helyrehozhatatlan károsodást okozhat.

Ideiglenes hatályú elhelyezésre 2010. évben Enying város területén nem került sor.

III. CSALÁDI JOGÁLLÁS RENDEZÉSE

Az anyakönyvvezető apa adatai nélkül anyakönyvezett gyermek születéséről megküldött értesítését követően a jegyző tájékoztatja az anyát arról, hogy az apai elismerő nyilatkozat felvételére bármely települési önkormányzat jegyzője, illetve bármely városi gyámhivatal illetékes. Amennyiben a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére az anyakönyvvezető által küldött értesítés kézhezvételét követő 30 napon belül nem kerül sor, úgy a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében az eljárást az illetékes gyámhivatal hivatalból folytatja el.

2010. évben 6 esetben küldött értesítést az anyakönyvvezető a települési önkormányzat jegyzője részére rendezetlen családi jogállású gyermek születéséről, ebből 3 esetben került sor az értesítést követően jegyzői hatáskörben teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételére. A családi jogállás rendezése ügyében a fennmaradó esetekben a városi gyámhivatal rendelkezik hatáskörrel a további intézkedésre.

Enying, 2010. május 20.

Józsa Istvánné
gyámügyi ügyintéző

Tájékoztató az Enying Városi Gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi feladatokról, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátására vonatkozó átfogó értékeléshez

Enying Város Gyámhivatalának (Enying, Kossuth u. 22.) illetékességi területe 2010. évben az alábbi településekre terjedt ki.:

- Enying,
- Dég,
- Lajoskomárom,
- Lepsény,
- Mezőkomárom,
- Szabadhidvég.

A városi gyámhivatalban 1 fő hivatalvezető, és 2 fő gyámügyi ügyintéző látja el a feladatokat.

A városi gyámhivatalban 2010. évben iktatott gyámhatósági ügyiratok száma (alapszám és alszám együttesen) 4.486 db (ebből a bejövő ügyiratok száma összesen 2.194 db volt).

2009. évben az összes iktatott gyámhivatali ügyiratszám 4.095 db volt, amelyhez képest 2010. évben további ügyiratszám emelkedés volt tapasztalható.

A közvetlenül megtámadható döntések száma összesen: 404 volt, melyből 383 határozat, 21 végzés. Mindösszesen 2 határozat esetében érkezett fellebbezés, mindkét esetben helybenhagyta a gyámhivatal döntését a fellebbezést elbíráló II. fokú hatóság.

/A fenti adatokban nem szerepelnek a jegyzői hatáskörben iktatott gyámhatósági ügyiratszámok, döntések, amelyeket külön lapon tüntettünk fel./

A városi gyámhivatal feladat- és hatáskörét alapvetően - tételes felsorolásban – 2007. január 1-jétől a 331/2006.(XII.23.) Kormányrendelet tartalmazza, de kiemelt feladatokat határoz meg a módosított 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet (Gyer.), a módosított 1959. évi IV. törvény (Ptk.), a módosított 1952. évi IV. tv. (Csjt.), valamint a 2009. évi LXXII. törvény is.

A városi gyámhivatal feladat- és hatásköréből az alábbiakban felsorolt fontos területeket célszerű kiemelni, amelyek az ügyintézés során a jogszabályok szerinti kötelezettségek biztosítása, illetőleg a lehető legrövidebb ügyintézési határidő biztosítása érdekében továbbra is fokozottabb odafigyelést és többletmunkát igényelnek.

- 1./ Gyermekvédelem : - ideiglenes hatályú elhelyezések felülvizsgálata,
 - átmeneti vagy tartós nevelésbe vétel, és ezek felülvizsgálata, - a feltételek fennállása esetén – megszüntetése,
 - gondozási díj fizetési kötelezettség megállapítása, illetve megszüntetése,
 - utógondozás, utógondozói ellátás.
- 2./ Pénzbeli támogatások: - otthonteremtési támogatás megállapítása,
 - (ez a támogatás a nagykorúvá vált átmeneti, vagy tartós neveltek részére adható)
 - gyermektartásdíj megelőlegezése.

- 3./ Családi jogállás rendezése /ezen belül elsősorban a családi jogállás megállapítására irányuló perek megindításához hozzájárulás cselekvőképtelen jogosult esetén, továbbá képzelt személy szülőként történő bejegyzése, meghatározott esetben teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvétele/
- 4./ Örökbefogadás: - örökbefogadni szándékozók alkalmasságáról döntés,
 - gyermek örökbefogadhatónak nyilvánítása,
 - örökbefogadás engedélyezése,
 - örökbefogadás felbontása felek kérelmére.
- 5./ Perindítás, perkezdeményezés:
 - meghatározott feltételek fennállása esetén gyermekelhelyezés, ill. annak megváltoztatása iránt,
 - szülői felügyeleti jog megszüntetése, vagy visszaállítása iránt,
 - szintén meghatározott feltételek fennállása esetén cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezés, annak felülvizsgálata, megszüntetése iránt,
 - számadási kötelezettség, számadás helyességének megállapítása iránt.
- 6./ Szülői felügyeleti jog:
 - kapcsolattartás szabályozása, bíróság, vagy gyámhivatal által már korábban szabályozott kapcsolattartás végrehajtása,
 - gyermek családbafogadásához hozzájárulás,
 - 16. életévét betöltött gyermek házasságkötésének engedélyezése,
 - szülői ház elhagyásának engedélyezése, ill. annak visszavonása.
- 7./ Gyámság, gondnokság:
 - a feltételek fennállása esetén gyermek részére gyám, hivatásos gyám kirendelése, tevékenységének irányítása, felügyelete, gyám, hivatásos gyám felmentése, felfüggesztése, vagy elmozdítása.
 - gondnok (hivatásos gondnok) kirendelése, irányítása, felügyelete, gondnok, (hiv. gondnok) felmentése, felfüggesztése, vagy elmozdítása,
 - meghatározott esetekben zárgondnok, ideiglenes gondnok, eseti gondnok, ügygondnok, méhmagzat gondnok kirendelése, felmentése.
- 8./ Vagyonkezelés:
 - döntés a gyermekek, ill. a gondnokoltak készpénzvagyonának gyámi fenntartásos betétben történő elhelyezéséről és felhasználásáról, befektetéséről,
 - rendszeres és eseti számadás, végszámadás elbírálása,
 - gyermekek és gondnokoltak ingó- és ingatlan vagyonával és vagyoni értékű jogával kapcsolatos ügyekben közreműködés.

A 2009. február 15-től hatályba lépő 20/2009. (I.30.) Kormányrendelet rendelkezik a védendő fogyasztókról, illetve a védendő fogyasztók nyilvántartásáról, amely alapján védendő fogyasztónak kell tekinteni azt a természetes személyt, aki, vagy akinek a háztartásában élő személy - az egyéb, jogszabályban felsorolt ellátásban, támogatásban részesült személyeken felül – a mód. 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) 25. §-a szerinti otthonteremtési támogatásban részesült, a támogatás megállapításától számított 3 éven keresztül, vagy a Gyvt. 54. §-a szerinti nevelőszülő, hivatásos nevelőszülő, aki saját háztartásában neveli a gondozásába helyezett átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermeket. A védendő fogyasztóknak ezen körével kapcsolatban a gyámhivatal részére további újabb feladatokat állapítottak meg a vonatkozó jogszabályok.

A 2009. október 01-jétől hatályos 2009. évi LXXII. törvény a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollattartásról, valamint a 207/2009. (IX.29.) Kormányrendelettel módosított 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet értelmében a gyámhivatal, mint családvédelmi koordinációért felelős szerv a fenti törvényben meghatározott feladatokat lát el, amely természetesen szintén többlet feladatként jelentkezik a gyámhivatal számára még abban az esetben is, ha nem tömegesen fordulnak elő az ilyen, feltárt, a hatóság számára ismertté vált családi konfliktusok. A törvény hatálybalépését követően – a szigorú jogszabályi feltételek miatt – csak alacsony számú ún. távollattartási határozatot kapott a gyámhivatal, mint családvédelmi koordinációért felelős szerv, azonban ilyen esetekben - azon felül, hogy haladéktalanul kell intézkedni - rendkívül sok türelmet, néhány esetben akár több órás jegyzőkönyvi nyilatkozat rögzítését, hosszas megbeszélést igényel a feladat ellátása, illetőleg más szervekkel történő kötelező együttműködést, tájékoztatási kötelezettséget is jelent.

A módosított 1997. évi XXXI. törvény, valamint a módosított 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet vonatkozó szabályai szerint 2009. október 01-jét követően felülvizsgált védelemben vételi ügyekben a települési önkormányzat jegyzője haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele céljából abban az esetben is, ha a védelemben vétel már két éve fennáll és a védelemben vétellel a gyermek veszélyeztetettségét nem sikerült megszüntetni. Az eredménytelen védelemben vételről szóló jegyzői döntés alapján a gyámhivatal a hivatalból indított eljárása során megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, így különösen:

- a) meghallgatja a gyermeket gondozó szülőt, a különélő szülőt, a gyermek gyámját, szükség szerint más közeli hozzátartozóját, valamint indokolt esetben a korlátozottan cselekvőképes gyermeket, az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermeket, illetve azt a családgondozót, aki a védelemben vétel során a családot gondozza,
- b) indokolt esetben környezettanulmányt készít,
- c) megvizsgálja a családbafogadás lehetőségét, az átmeneti nevelésbe vétel elrendelésének indokoltságát, a gyermek elhelyezése, elhelyezésének megváltoztatása, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per megindításának szükségességét.

Ha a gyámhivatal az eredménytelen védelemben vétel ügyében lefolytatott eljárása során azt állapítja meg, hogy a gyermek veszélyeztetettsége nem teszi szükségessé a hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét, az előtte való eljárást megszünteti, egyúttal az ügyben keletkezett iratokat átteszi a jegyzőhöz. 2010. évben 2 gyermek esetében került sor arra, hogy a jegyzői gyámhatóság megküldte a több, mint két éve fennálló védelemben vétel iratait a városi gyámhivatal részére, azonban mindkét gyermek esetében időközben sor került az ideiglenes hatályú elhelyezésükre is, ezért nem az eredménytelen védelemben vételt kellett az adott ügyben megvizsgálni, hanem az ideiglenes hatályú elhelyezés gyámhivatali felülvizsgálatát kellett elvégezni, melynek eredménye az átmeneti nevelésbe vételük elrendelése volt.

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését a családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelemben vétellel nem lehetett megszüntetni, illetve attól eredmény nem várható, továbbá, ha a gyermek megfelelő gondozása a családján belül nem biztosítható. Átmeneti nevelésbe vételre nem kerülhet sor, ha a veszélyeztetettség megszüntetése és a gyermek gondozása megfelelően biztosítható a különélő másik szülőnél vagy harmadik személynél történő ideiglenes elhelyezéssel, családba fogadással, a gyermek átmeneti gondozásával, valamint fogyatékos és pszichiátriai betegek otthonában történő elhelyezése útján.

2010. év december 31-én az átmeneti neveltek (azaz a gyermekvédelmi rendszeren belül gyermekotthonban, vagy nevelőszülőnél nevelkedő gyermekek) száma összesen: 37 fő volt, (ebből enyingi: 6 fő) tartós nevelt gyermek: 1 fő.

Az átmeneti neveltek száma sajnálatos módon emelkedett az előző évhez képest (2009. év december 31-én: 29 fő volt), amely létszám nem az illetékességből átvett ügyek miatt nőtt, hanem elsősorban a gyámhivatal illetékességi területéről a gyermekvédelmi rendszerbe bekerülő gyermekek létszámának emelkedése alapján. A tárgyévben a teljes illetékességi területünkről átmeneti nevelésbe vett 9 gyermek esetében csak egy gyermeknél volt az átmeneti nevelésbe vétel okaként megállapítható elsősorban a gyermek magatartási vagy beilleszkedési zavara, 8 gyermek esetében sajnálatos módon az átmeneti nevelésbe vétel fő okaként a szülői elhanyagolás volt megállapítható.

2010. évben a gyámhivatal teljes illetékességi területén 10 fő kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezésére került sor, amely elhelyezéseket a gyámhivatalnak kötelezően felül kell vizsgálnia. A felülvizsgálat eredményeként - a 10 fő ideiglenes hatállyal elhelyezett kiskorúból - 8 gyermek esetében került sor az átmeneti nevelésbe vétel elrendelésére, egy gyermek esetében tartós nevelésbe vétel elrendelésére, egy gyermek esetében pedig az eljárás megszüntetésére került sor.

A gyámhivatal 2010. évben 2 esetben kezdeményezett büntetőeljárást kiskorú veszélyeztetése miatt.

A gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi, ha a szülő, vagy mindkét szülő felügyeleti jogát a bíróság megszüntette, a szülő vagy mindkét szülő elhalálozott és a gyermeknek nincs felügyeletet gyakorló szülője, a gyermek ismeretlen szülőktől származik, feltéve, hogy a felsorolt esetekben a gyermek neveléséről a Csjt. 95-97. §-ai (nevezett gyám, vagy a gyámság ellátására alkalmas rokon, ill. a kiskorúval más családi kapcsolatban álló személy, más alkalmas személy kirendelése) alapján kirendelt gyám útján nem lehet gondoskodni. A gyámhivatal a gyermeket tartós nevelésbe veszi akkor is, ha a szülő gyermeke örökbefogadásához az örökbefogadó személyének és személyazonosító adatainak ismerete nélkül tett hozzájáruló nyilatkozatot, feltéve, hogy a gyermek ideiglenes hatállyal nem helyezhető el leendő örökbefogadó szülőnél.

A tartós nevelésbe vétellel egyidejűleg a gyámhivatal a gyermeket nevelőszülőnél vagy ha ez nem lehetséges gyermekotthonban, helyezi el és gyámot (hivatásos gyámot) rendel.

Az átmeneti neveltek esetében - a felülvizsgálatokon kívül - az előző évekhez hasonlóan továbbra is rendszeres, és jelentős mértékű feladattömeget jelent az átmeneti neveltek vagyoni és egyéb ügyeinek intézése (pld. a lakásotthonokban elhelyezett gyermekek gyámhatósági

fenntartásos betétjében elhelyezett és összegyűjtött családi pótlékból különböző, a gyermekek részére történő pénzfelhasználás engedélyezése határozati formában.) A pénzfelhasználás előtt - a felhasználni kívánt pénzösszeg mértékétől függően - jegyzőkönyvi nyilatkozatot kell felvenni az átmeneti nevelttel és gyámjával a pénzfelhasználás, illetve befektetés céljára vonatkozóan, majd a későbbiekben a pénzfelhasználásról el kell számolnia a gyámnak, amely elszámolásról határozattal rendelkezik a gyámhivatal.

Az átmeneti neveltek esetleges gondozási helyének megváltoztatása, valamint ettől függetlenül a szülőkkel történő kapcsolattartások szabályozása, módosítása, a változó élethelyzetekhez igazítása további ügyintézési és döntési feladatokat jelent a gyámhivatalnak. A lakásotthonokban dolgozó gyámok személyében történt változások, ill. a gyermekek gondozási helyének változásával a gyámváltások ügyében szintén döntéseket kell hozni határozati formában.

Az átmeneti és tartós nevelésbe vételek fenntartásának szükségességét továbbra is minden évben kötelező hivatalból felülvizsgálni, ez ügyben megadott határidőre dönteni kell. A felülvizsgálathoz ugyanúgy, mint az új átmeneti nevelésbe vételhez, jogszabályban meghatározott iratokat, nyilatkozatokat, illetve meghatározott körben javaslatokat, szakvéleményeket kell beszereznie a gyámhivatalnak. A hatályos jogszabályok alapján kötelező a 3 év alatti átmeneti nevelt gyermekek esetében a 6 hónaponkénti felülvizsgálat.

Az átmeneti, ill. tartós nevelés megszüntetésénél a gyermekek hazahelyezését követően egy év utógondozást rendel el a gyámhivatal. Az átmeneti, ill. tartós nevelésből önjogúvá vált fiatal felnőtt esetében kérelmére utógondozás, utógondozói ellátás ügyében kell határozattal dönteni (ez utóbbi teljes körű ellátást jelent), továbbá amennyiben a feltételek fennállnak, úgy otthonteremtési támogatás nyújtása az átmeneti nevelésből, ill. tartós nevelésből kikerült fiatal felnőttek részére. Az otthonteremtési támogatási kérelem esetén szintén ki kell rendelni utógondozót a fiatal felnőtt részére, aki segíti őt a támogatás igénybevételéhez szükséges iratok beszerzésében és a kiutalt támogatásra vonatkozóan a pénzfelhasználásról történő elszámolásban.

A tárgyév folyamán utógondozói ellátás elrendelésére indult kérelmek száma mindössze 2 volt, ebből még a tárgyév folyamán elrendelt utógondozói ellátásban 2 fő részesült. Ez a szám természetesen attól is függ, hogy hány átmeneti, vagy tartós nevelt gyermek éri el az adott évben a 18. életévét, ill. a nagykorúságuk elérése után van-e olyan családi háttér, amelyben megoldható a lakhatásuk, ill. folytatnak-e tanulmányokat, vagy sikerül elhelyezkedniük valamely munkahelyen.

Az utógondozás – az utógondozói ellátástól eltérően - nem jelent teljes körű ellátást, azonban a fiatal felnőtt önálló életkezdésének elősegítése érdekében - a fiatal felnőtt kérelmére – a gyámhivatal utógondozót rendel ki részére, aki tanácsaival, útmutatásaival segíti a fiatalot, rendszeresen tartja vele a kapcsolatot, figyelemmel kíséri életkörülményeinek alakulását. 2010. évben csak 3 fő kérte utógondozó kirendelését, ezzel a lehetőséggel nem minden esetben élnek a fiatal felnőttek.

2010. évben 1 otthonteremtési támogatás iránti kérelem érkezett a gyámhivatalhoz, amely kérelem gyámhivatali jóváhagyásával 541.000,-Ft került kifizetésre. Ez az összeg lényegesen kevesebb volt az előző évhez képest, akkor közel 2 millió forint kerül kifizetésre ezen a jogcímen a fiatal felnőttek részére. A megállapítható összeg mértéke – többek között - függ attól is, hogy a fiatal felnőtt korábban hány évet töltött az átmeneti nevelésben, vagy tartós nevelésben a gyermekvédelmi rendszeren belül, illetve rendelkezett-e nagykorúvá válásakor

készpénz vagyonnal és az adott készpénz vagyon árvaellátásból, vagy családi pótlékból tevődött-e össze, annak mekkora volt a mértéke. Tehát az otthonteremtési támogatás megállapítása - az egyéb feltételek vizsgálatán kívül – összetett feladat, amely rendkívül nagy odafigyelést igényel.

Az otthonteremtési támogatás célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse.

Gyermektartásdíj megelőlegezése ügyében 2010. évben 13 fő gyermekre vonatkozóan nyújtottak be új kérelmet a gyámhivatalhoz, ebből 10 gyermekre vonatkozóan engedélyezhető volt a támogatás kifizetése. 2010. december 31-én (az előző években elrendeltekkel együttesen) megelőlegezésben részesült kiskorúak száma összesen 26 fő volt, a tárgyév folyamán kifizetett összeg: 2.884.670,-Ft volt, ez több százezer forinttal több volt, mint az előző évi kifizetett támogatás (2009. évben: 2.341.385,-Ft került kifizetésre), melynek egyik oka, hogy azon gyermekek létszáma is növekedett, akikre vonatkozóan a gyermektartásdíj megelőlegezés kifizetésre került. A kifizetendő összeg mértékét az is meghatározza, hogy a bíróság milyen mértékű minimális havi gyermektartásdíj fizetési kötelezettséget írt elő korábban. A gyermektartásdíj megelőlegezés fedezetét az otthonteremtési támogatáshoz hasonlóan szintén teljes egészében a központi költségvetés biztosította. 2010. évben a gyermektartásdíj megelőlegezésben részesült 26 fő kiskorúból 10 fő enyingeri állandó bejelentett lakos volt.

A gyermektartásdíj megelőlegezésének folyósítási időtartama a feltételek fennállása esetén a kérelem gyámhivatalhoz történő benyújtásának napjától az alapul szolgáló ok előrelátható fennállásáig, legfeljebb azonban három évig tart. A feltételek fennállása esetén – függetlenül az adók módjára történő behajtás eredményétől – ugyanazon gyermekre tekintettel, egy alkalommal legfeljebb további három évre a megelőlegezés továbbfolyósítható, illetve ismételten elrendelhető.

A gyermektartásdíj megelőlegezésnek akkor van helye, ha a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította, a gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen (itt a gyámhivatalhoz megelőlegezés iránt benyújtott kérelem esetében a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző 6 havi behajthatatlanságot kell igazolni), továbbá a gyermeket gondozó szülő, vagy más törvényes képviselő nem képes a gyermek részére a szükséges tartást nyújtani, feltéve, hogy a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi átlagjövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét.

A gyermeket gondozó szülőnek a bíróságtól kell kérnie a végrehajtást.

A gyámhivatal a gyermektartásdíj behajthatatlanságát a gyermektartásdíj fizetésére kötelezett személy rendszeres jövedelmére, illetve egyéb vagyonára vezetett eredménytelen végrehajtást követően állapítja meg. Az eredménytelen végrehajtást, illetve a végrehajtás szünetelését kimondó foglalási jegyzőkönyv 6 hónapnál régebbi nem lehet.

Nincs helye a gyermektartásdíj megelőlegezésének, ha a kötelezett lakóhelye olyan államban van, ahol a tartásdíj nemzetközi szerződés vagy viszonyosság alapján nem érvényesíthető, vagy külföldi tartózkodási helye ismeretlen, vagy a kötelezett a jogosulttal közös háztartásban él.

Nincs helye továbbá a gyermektartásdíj megelőlegezésének részösszegű megfizetés vagy részösszegű behajthatóság esetén, ha ennek mértéke a bíróság által megállapított gyermektartásdíj alapösszegének ötven százalékát meghaladja, vagy lejárt gyermektartásdíj esetén. A feltételek fennállása esetén a gyermektartásdíj megelőlegezése a gyermek nagykorúvá válása után is megállapítható, illetve a már megállapított gyermektartásdíj megelőlegezés továbbfolyósítható addig az időpontig, ameddig a középfokú nappali oktatás munkarendje szerinti tanulmányokat folytat, de legfeljebb huszadik évének betöltéséig.

A családbafogadási eljárás útján gyámság alá helyezett gyermekek száma (az előző években családbafogadottakkal együtt) 2010. december 31-én összesen: 15 fő volt, ebből 7 fő enyingi lakos. A családbafogadási ügyek száma kismértékben ugyan, de emelkedett az előző évhez képest. A családbafogadott gyermekek ügyeit továbbra is elkülönítetten kell kezelni a bíróság által gyámság alá helyezettektől, mivel a hatályos jogszabályok alapján a családba fogadások fenntartásának szükségességét évente hivatalból felül kell vizsgálni.

Az előző években bíróság által, vagy - árvaság miatt - a gyámhivatal által harmadik személyhez (nagykorú testvér, nagyszülő, stb.) gyámság alá helyezett, 2010. december 31-én nyilvántartott kiskorúak száma: 15 fő volt, ebből 10 fő enyingi lakos.

Gyámság alatt álló (átmeneti, tartós nevelt, családbafogadott, ill. harmadik személynél elhelyezett) gyermekek száma 2010. december 31-én mindösszesen: 67 fő volt.

Ez a számadat sajnálatos módon szintén emelkedést mutat, mert 2009. december 31-én a gyámság alatt álló gyermekek száma 56 fő volt.

Valamennyi gyámság alatt álló gyermek esetében - hasonlóan a gondnokoltak ügyeihez – továbbra is kötelezően visszatérő feladat évente a számadások, jelentések vizsgálata, ez ügyben döntés meghozatala, vagyoni helyzetük, ellátásuk vizsgálata, egyes vagyoni ügyekben külön döntés meghozatala.

A nyilvántartott ingó- és ingatlan tulajdonos kiskorúak száma 2010. december 31-én: 159 fő volt, ebből 47 fő enyingi állandó bejelentett lakos.

Külön gyámhatósági fenntartásos betétállománnyal összesen 68 fő rendelkezett, amelyben elhelyezett összeg 2010. december 31-én: 54.775.000,-Ft volt.

A gyámhatósági fenntartásos betéttel rendelkező kiskorúak közül 15 fő enyingi lakos, az enyingi lakosú kiskorúak betétállománya a fenti összegből 2010. dec. 31-én: 3.761.000,-Ft volt.

A gyámhatósági fenntartásos betétkönyvek, forintszámlák megnyitása, esetleges áttétele, ill. megszüntetése kizárólag gyámhivatali határozattal történhet, ezek szintén további feladatokat rónak az ügyintézőkre.

2010. évben 28 új kapcsolattartási ügyben folytatott eljárást a gyámhivatal (2009. évben 16 kapcsolattartási ügy volt). A kapcsolattartási ügyeknél általában több órás tárgyalást kell tartania a gyámhivatalnak annak érdekében, hogy lehetőleg egyezség létrehozására kerüljön sor a felek között, hiszen a mindkét fél számára elfogadható egyezség előfeltétele annak, hogy a későbbiekben a gyermekétől külön élő szülő és a gyermek kapcsolattartása zavartalanul, a lehető legkisebb konfliktus helyzettel, a gyermek érdekében megfelelő módon valósuljon meg.

2010. évben (az előző évhez hasonlóan) összesen 15 kiskorú családi jogállása rendeződött a gyámhivatalnál, ebből 10 esetben teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal, 1 esetben apaság bírósági megállapításával, és 4 esetben képzelt személy apaként történő bejegyzésével. A gyámhivatal 2010. évben is csak 1 esetben járult hozzá apaság vélelmének megdöntése iránti per megindításához.

A fenti adatok között - az előző évek tájékoztató anyagához hasonlóan - továbbra sem szerepelnek külön-külön számadatok a kiskorúakkal kapcsolatos társhatósági, illetőleg bírósági megkeresések teljesítésére, a gyámság, valamint a szülői felügyelet alatt álló gyermekek vagyoni, és egyéb ügyeivel kapcsolatosan folyamatosan beérkező kérelmek

elbírálására, nyilvántartások vezetésére, erre vonatkozóan külön statisztika nem készült, a feladatok ellátása továbbra is elsősorban a gyámhivatali ügyiratforgalomban, illetőleg a határozatok számában mutatható ki. A gyámhivatali feladatok ellátása során az ügyfelek írásbeli nyilatkozatát, kérelmét továbbra is ki kell egészíteni a jegyzőkönyvbe foglalt - személyes meghallgatásuk alkalmával tett - szóbeli nyilatkozattal, ez utóbbi feladat minden ügyben jelentős mértékű időt vesz igénybe. Az eljárások során szükség esetén (az ügyfél egészségi állapota, vagy egyéb okból) a gyámhivatali ügyintézők a megfelelő tájékoztató iratokkal együtt lakó-ill. tartózkodási helyén változatlanul felkeresik az érintetteket és helyszíni jegyzőkönyv felvétele során rögzítik nyilatkozatukat.

A gyámhivatal munkatársai 2010. évben is ellátták azokat a feladatokat, amelyek a védelembe vételek, azok felülvizsgálata, esetleges megszüntetése, az ideiglenes hatályú elhelyezések, továbbá családi jogállás rendezésére vonatkozóan Enying Város területén a jegyzői I. fokú gyámhatósági hatáskörben felmerültek.

A tapasztalatok egyértelműen azt mutatják, hogy a városi gyámhivatal feladat és hatáskörébe tartozó feladatok ellátását megnehezíti, hogy a - gyámhivatal székhelye szerinti - jegyzői I. fokú gyámhatósági ügyek intézése a városi gyámhivatali munkára fordítható időt terheli, de a gyámhivatali feladatok ellátása is elveszi az időt a jegyzői gyámhatósági feladatoktól, a kettőt rendkívül nehéz összeegyeztetni. Erre a problémára az elmúlt években már rendszeresen felhívtam a figyelmet, jelen tájékoztatómban is hangsúlyozom, hogy külön 1 fő gyámhatósági ügyintézői státusz létrehozása továbbra is szükséges lenne.

Ezen felül a gyámhivatali szakmai ellenőrzések során is megállapítást nyert az, hogy ez a feladatmegosztás sérti a gyámhivatali önálló feladat- és hatáskör gyakorlását.

A gyámhivatali feladatok ellátása során a gyámhivatal valamennyi munkatársa a fentiekén kívül továbbra is rendszeres kapcsolatban áll a települések Polgármesteri Hivatalának jegyzői, gyámügyi feladatokat ellátó ügyintézőivel, a Gyermekjóléti Szolgálatok családgondozóival, az átmeneti, tartós neveltek gyámjaival, valamint a Fejér Megyei Önkormányzat Gyermekvédelmi Központjának dolgozóival.

Enying Városi Gyámhivatalának feladat- és hatáskörébe tartozó gyámhatósági feladatok közül 2010. évben a szakmai felettes szerv /jelenleg: Fejér Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala/ által végzett **szakmai ellenőrzésre** 2010. április 02-án került sor, amely **átfogó vizsgálat keretében** – figyelemmel a 2006-2008. években lefolytatott célellenőrzésekre – az alábbi tárgykörökben és időszakokban keletkezett ügyekre terjedt ki:

- a városi gyámhivatal által 2009. évben hozott ideiglenes hatályú elhelyezésekről szóló döntésekre, valamint a más szervek által hozott ideiglenes hatályú elhelyezések felülvizsgálatára, megállapítva az ideiglenes hatályú elhelyezések időtartamát, az eljárás menetét, esetleges elhúzódását, határidő túllépését, annak okait,
- a 2006-2009. években engedélyezett vagy elutasított örökbefogadási ügyekre, örökbefogadás felbontási ügyekre, illetve örökbefogadhatónak nyilvánítási ügyekre 2008-2009. évek vonatkozásában,
- örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása, illetve meghosszabbítása 2006-2009. években keletkezett és lezárult ügyek vonatkozásában,
- otthonteremtési támogatási ügyek 2008-2009. évek vonatkozásában,
- gyermektartásdíj megelőlegezési ügyek 2007-2009 évek vonatkozásában,
- kiskorúak házasságkötésének engedélyezési eljárása 2006-2009. években,
- családbafogadási – illetve ennek felülvizsgálata – ügyek 2009. évben keletkezett és lezárt ügyek vonatkozásában,

- átmeneti és tartós nevelésbe vételi ügyek, illetve ezek felülvizsgálata, éves és eseti számadások 2009. év vonatkozásában,
- a harmadik személynél elhelyezett gyermekek gyámrendelési és vagyoni ügyei 2006-2009. években,
- nevelésbe vétel megszüntetése, megszűnése, önjogúvá válás megállapítása, utógondozás elrendelése, utógondozói ellátás megállapítása 2006-2009. években,
- gondnoksági ügyek 2006-2009. években,
- kapcsolattartás szabályozása, kapcsolattartás végrehajtása tárgykörben 2006-2009. években keletkezett ügyek vonatkozásában.

Az átfogó vizsgálattal egyidejűleg, annak keretében az alábbi témakörökben külön célvizsgálat került lefolytatásra, melyet a Szociális és Munkaügyi Minisztérium Gyermek- és Ifjúságvédelmi Főosztálya rendelt el:

1. A 2 évet meghaladó védelembe vétel felülvizsgálatával kapcsolatos gyámhivatali gyakorlat alakulása a 2009. szeptember 01-jétől hatályba lépett jogszabályi rendelkezések alapján.
2. Nevelésbe vett gyermekek részére kirendelt gyámok, hivatásos gyámok, gyermekotthoni gyámok tevékenységének ellenőrzése azon ügyekben, ahol a gyermek gondozási helye földrajzilag távol esik a kirendelt gyám székhelyétől.
3. A speciális szükségletű gyermekek elhelyezési feltételeinek vizsgálata, kiemelt figyelemmel a megyei/ országos gyermekvédelmi szakértői bizottság szakvéleményében foglaltakra, a megállapított gyermeki szükséglet és a kijelölt gondozási hely kielégítő képességére, illeszkedésére, valamint a nem megfelelő illeszkedés okainak feltárására.

A fenti témakörökben lefolytatott ellenőrzés alkalmával tett **megállapítások a következők voltak:**

- A városi gyámhivatal gyámhatósági tevékenységéről szóló 2009. évi statisztikai jelentése szerint sem a gyámhatóság, sem más szerv (rendőrség, ügyészség, bíróság, büntetésvégrehajtási-intézet) által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezésre nem került sor, így annak felülvizsgálata sem történhetett meg az adott évre vonatkozóan.
- A vizsgált időszakban (2006.-2008. és 2009. években) nem érkezett új kérelem a gyámhivatalhoz örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása iránt. 2007. évben egy házaspár nyújtott be örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása iránti kérelmet és ugyanezen házaspár 2009. évben bejelentette, hogy körülményeikben változás állt be, s emiatt az alkalmasság felülvizsgálatára került sor, illetve az alkalmasság 1 évvel történő meghosszabbítását is kérték. Ezen ügyben a városi gyámhivatal jogszerűen, az ügyintézési határidőt betartva folytatta le az eljárást, a hozott határozat tartalma is megfelel a mód. 149/1997.(IX.10.) Kormányrendelet (továbbiakban: Gyer.) 39. § (3) bekezdésében foglaltaknak, e tekintetben a gyámhivatal ügyintézése kiváló.

- A városi gyámhivatal a vizsgált időszakban 2006. évben egy gyermek, 2008. évben 4 gyermek, 2009. évben 2 gyermek örökbefogadása ügyében folytatott le eljárást. Az örökbefogadási ügyek ellenőrzése során a II. fokú hatóság (Szociális és Gyámhivatal) megállapította, hogy a városi gyámhivatal minden esetben a lehető legrövidebb idő alatt, ügyintézési határidőn belül döntött. A városi gyámhivatal ügyintézői az örökbefogadási eljárás során készített jegyzőkönyvek felvétele során betartották a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló mód. 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) ide vonatkozó szabályait is. A gyámhivatal ügyintézői vizsgálták az örökbefogadó szülő és az örökbefogadott gyermek életkora közötti korkülönbséget a Csjt. 47. § (1) bekezdése, illetve a Gyer. 40. § (4)-(6) bekezdése szerint. Az örökbefogadási ügyiratok igényesek, a határozathoz, végzéshez azok átvételét igazoló tértivevények hozzá vannak csatolva, azokat figyelembe véve történik meg a jogerősítés. Az ügyiratok időrendi sorrendben vannak elhelyezve, azok áttekinthetőek, könnyen ellenőrizhetőek.
- Az otthonteremtési támogatások iránt 2008-2009. években benyújtott kérelmek vizsgálata ügyében összességében megállapítást nyert, hogy a városi gyámhivatal ezen ügyekben történő ügyintézése jó színvonalú és jogszerű. Körültekintően tisztázzák a tényállást, s vizsgálják, hogy az a cél, amire a fiatal az otthonteremtési támogatás felhasználását kéri, a fiatal tartós lakhatását szolgálja-e. Kritikaként fogalmazódott meg, hogy a jövőben figyelni kell arra, hogy ha a támogatás megállapításának feltételei még nem állnak fenn, úgy a kérelmet vagy el kell utasítani, vagy a fiatalt tájékoztatni arról, hogy kérje az eljárás felfüggesztését (amíg egy másik, olyan ingatlant talál, amely biztosítja a tartós lakhatását). Figyelemmel kell lenni arra is, hogy csak a gyámhivatal által kért elidegenítési tilalom bejegyzésére kerül-e sor a földhivatalnál az otthonteremtési támogatásból megvásárolt ingatlanra, vagy e mellett még esetleg a terhelési tilalmat is bejegyzik-e, annak ellenére, hogy ez utóbbira jelen ügyeknél nem kerülhet sor.
- A gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése iránti eljárásokra vonatkozóan az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az eljárásokat jó színvonalon intézi a városi gyámhivatal. Nagy figyelmet fordít a tényállás tisztázására, mind a lakcímek, tartózkodási helyek tekintetében, mind a bírósági végrehajtási eljárás eredménye tekintetében. Az ismeretlen helyen tartózkodó ügyfél részére minden esetben ügygondnokot rendelt ki, s az eljárás során – az iratok áttanulmányozását követően – az ügygondnokot meghallgatta. Feladatként szerepelt azonban az ellenőrzési anyagban, hogy az iskolalátogatási bizonyítvány következő tanévre történő benyújtására is fel kell hívnia az egyik kérelmező figyelmét a gyámhivatalnak, továbbá a gyermektartásdíj megelőlegezésének megszüntetésekor azon időponttól kezdődően kell azt megszüntetni, amikor a kettős pénzfelvétel elkezdődött, hiszen a jogosultság ezen időponttól szűnik meg a megelőlegezett gyermektartásdíjra.
- A vizsgált időszakban, 2006-2009. években a városi gyámhivatalhoz mindösszesen egy kérelem érkezett 2007. évben kiskorú házasságkötésének engedélyezése ügyében, a kérelmet azonban még az eljárás befejezése előtt az ügyfél visszavonta, így a gyámhivatal jogszerűen az eljárást megszüntette.
- Az ellenőrzés során megállapítást nyert az is, hogy a városi gyámhivatalnál a gyermekek átmeneti nevelésbe vételével, az átmeneti nevelésbe vétel

felülvizsgálatával, a gondozási díj megállapításával és évenkénti felülvizsgálatával, továbbá a gyámok eseti és éves számadásával kapcsolatos gyámhatósági munka összességében magas színvonalú.

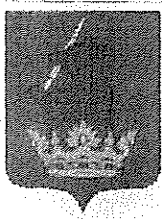
- Az ún. harmadik személynél elhelyezett gyermekek gyámrendelési és vagyoni ügyeire vonatkozó ellenőrzési megállapítás szerint a gyámsággal kapcsolatos ügyek intézése megfelelő színvonalú, a gyámok általi számadások, jelentések benyújtása tekintetében a gyámhivatalnak az intézkedést meg kell tennie, amennyiben azt a gyám határidőre nem teljesíti.
- A Szociális és Gyámhivatal által vizsgált ügyekben az önjogúvá vált fiatalok utógondozásáról, utógondozási ellátásáról hozott határozatok a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfeleltek, a gyámhivatali eljárás ezen ügyekben is jó színvonalú.
- A Szociális és Gyámhivatal a kapcsolattartási ügyek intézéséről megállapította az ellenőrzés során, hogy az ügyintézés jó színvonalú a városi gyámhivatalban. Kisebbségi eljárás hiábán ellenére lelkiismeretes és az ügyintézési határidőket betartó eljárás jellemzi. A jövőben a kapcsolattartási ügyekben tartandó tárgyalásra beidézett eljárást kezdeményező ügyfelet az idézésben külön tájékoztatni kell arról is, hogy amennyiben nem jelenik meg és nem menti ki magát, a hatóság úgy tekinti, mintha kérelmét visszavonta volna. Az érdemi határozatok rendelkező része tartalmazza a jogszabályban meghatározottakat és a döntések indokolása is alapos. Dicséretes az a gyakorlat, hogy az ítélőképessége birtokában lévő gyermekeket minden esetben meghallgatják az ügyintézők az eljárás során. Az alapos munkavégzést igazolja az is, hogy az eljárások során a szülők, illetőleg a nagyszülők között az ügyintéző egyezséget tud létrehozni. Példa értékű a városi gyámhivatal szemlélete és eljárása a BV. Intézetben lévő apa kapcsolattartási ügyében.
- Az átfogó vizsgálat mellett, egyidejűleg elvégzett célvizsgálat, - amely a nevelésbe vett gyermekek részére kirendelt gyámok, hivatásos gyámok, gyermekotthoni gyámok tevékenységének ellenőrzésére terjedt ki azon ügyekben, ahol a gyermek gondozási helye földrajzilag távol esik a kirendelt gyám székhelyétől – azt állapította meg, hogy vizsgált gyermekek ügyében a hivatásos gyám általában eleget tett féléves jelentéstételi kötelezettségének, illetve egyes esetekben az éves számadáshoz csatolva, vagy az átmeneti nevelésbe vétel éves felülvizsgálatához küldte meg jelentését, helyzetértékelését, véleményét. A gyámhivatal ügyintézői minden felülvizsgálat elvégzését követően kitöltötték a GH XXII. számú felülvizsgálati adatlapot, illetve jogerősítették a hozott döntéseket. A gyámhivatali eljárás – leszámítva a nem kezelt családi pótlékról történő számadást – jogszerű, színvonalas volt és a gyámhivatal ügyintézői haladéktalanul intézkedtek egy-egy kérelem ügyében. A nevelésbe vétel felülvizsgálatát a Gyer. 109. §-a alapján, az abban foglalt eljárási szabályokat betartva végezték el.
- Enying Városi Gyámhivatalnál a vizsgált időszakban nem volt nyilvántartásban speciális szükségletű (nevelésbe vett) gyermek, így e tekintetben a Szociális és Gyámhivatal ellenőrzést nem tudott végezni.

Az átfogó ellenőrzés során a Szociális és Gyámhivatal összefoglaló értékelésében megállapította, hogy a városi gyámhivatalnál a gyámhatósági munka ellátása magas színvonalú. Az ügyintézők ismerik és alkalmazzák az ide vonatkozó gyámhatósági anyagi és eljárásjogi szabályokat, ezen kívül a Ket.-ben foglaltak betartására is kellő figyelmet fordítanak. Az ügyintézők eljárásuk során a jogszabályokat betartva, de a gyermekek, fiatal felnőttek, gondnokoltak érdekeit szem előtt tartva, a tényállást kellő körültekintéssel feltárva járnak el. A gyámhivatalnál az ügyiratok kezelése áttekinthető, időrendi sorrendben követhető, a hozott döntések kézbesítése dokumentált, illetve azok jogerősítése megtörténik.

Enying, 2011. május 20.

Józsa Istvánné
városi gyámhivatal vezető

Egyesített Szociális Intézmény

8130 Enying, Szabadság tér 2.
Tel/Fax: 22/372-311; 22/572-065
E-mail: enyinq@egyszocint.axelero.net

Szám: 165-2/2011.

Tárgy: beszámoló az Egyesített Szociális Intézmény által biztosított gyermekjóléti szolgáltatás 2010. évi működéséről

Enying Város Önkormányzata
Polgármesteri Hivatal
Enying
Kossuth u. 26.

A gyermekjóléti szolgáltatást a 2010. évtől intézményünk kistérségi ellátásként nyújtja. Az összefogásban részt vevő települések Dég, Lajoskomárom, Mezőkomárom és Szabadhídvég. Az ellátást Enyingen két főállású családgondozóval biztosítottuk, Lajoskomáromban, Mezőkomáromban és Szabadhídvégen pedig három személy látta el a feladatokat osztott munkaidőben. A teljes ellátási területen a 2010. év során összesen 42 család 87 veszélyeztetett gyermekét gondoztuk alapellátásban, 24 család 45 gyermeke állt jegyzői védelem alatt, 9 család 18 gyermeke átmeneti nevelt, illetve egy gyermek tartós nevelt. Összesen tehát 77 család 152 gyermeke volt gyermekvédelmi alap- vagy szakellátásban.

A legtöbb jelzés, szám szerint 180, mint minden évben, tavaly is az oktatási-nevelési intézményektől érkezett hozzánk. Ugyanakkor jelentős számú a jegyzői értesítések száma is, 86. Ezek révén gyakorlatilag valamennyi szabálysértési eljárásról értesülünk, ami egy-egy tankötelezettségét elmulasztó gyermek ügyében indult. Az év során 325 jelzés érkezett hozzánk a jelzőrendszer tagjaitól, ami majdnem duplája a 2009. évinek (171).

A családok elsősorban anyagi nehézségek, valamint gyermeknevelési problémák miatt kerülnek a gyermekjóléti szolgálat látóterébe függetlenül attól, hogy önként kérnek segítséget vagy a jelzőrendszer teszi ezt. Emellett a legjellemzőbb problémátípus a családi/házastársi konfliktusoké. Néhány esetben pszichiátriai problémákkal küzdő szülőt vagy gyermeket is el kellett látnunk, ami túlmutat a gyermekjólét lehetőségein, ugyanakkor az érintett megfelelő kezeléshez juttatása a lélekgyógyászok kevés száma és túlterheltsége miatt nehéz.

A gyermekbántalmazás sajnos látens jelenség, valós mértékét csak becsülni lehet. A kiderült és kezelt esetek száma az ellátási területen igen kevés. Három gyermeket fizikailag, hetet lelkileg bántalmaztak, egy esetben pedig felmerült a szexuális abúzus gyanúja, mely esetben a rendőrségi nyomozás jelenleg is folyamatban van. Az ellátotti körben 2010-ben gyermekkorú szabálysértő vagy bűnelkövető szerencsére nem volt. Szabálysértést tudomásunk szerint 12, bűncselekményt 6 fiatalkorú követett el.

Az idei tanévben újdonság, hogy a családi pótlék kifizetését az iskolába járáshoz köti a törvény. Ezzel jelentősen csökkent az igazolatlan mulasztások száma, ugyanakkor azt tapasztaljuk, hogy az érkező jelzések magasabb számú hiányzásról szólnak. Bizonyos szülőket a támogatás megvonása sem riaszt el, illetve korábbi nevelési hibáik miatt tehetetlenek saját gyermekükkel szemben.

Az iskoláztatási támogatás megvonásával kapcsolatos ügyintézés nehézkes, az érintettek, elsősorban az eseti gondnokok nem kellően informáltak a témában. Noha március van, a felfüggesztés hatálya alatt álló gyermekek szülei jelenleg is megkapják a támogatást.

Mind a Szirombontogató Óvoda, mind pedig a herceg Batthyány Fülöp Általános Iskola tájékoztatásából kiderül, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, különleges gondoskodást igénylő gyermekek száma meredeken emelkedik. A szociális problémák egyre nagyobb mértékben vannak jelen a gyermekvédelemben is.

A kistérségi gyermekjóléti szolgálatok 2010-ben is megszervezték az ingyenes nyári gyermekétkeztetést a szociálisan rászoruló, ezen belül elsősorban az öt év alatti, illetve nagycsaládban élő gyermekek számára. Enyingen a maximális támogatás igénybe vételével 104 gyermek részesült a nyári szünet teljes tartama alatt az ingyenes ebédből. Az esetleges ideai nyári étkeztetésre már most számos család jelezte igényét.

2011. március 31.

Tisztelettel:

Egyesített Szociális Intézmény
8130 Enying, Szabadság tér 2
Asz. 16700637-1-07
Tel./Fax: 372-191
Szabados Tamásné
intézményvezető